

ÎNDRUMAR PENTRU ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR RECREATIVE ÎN CADRUL ȘCOLII

1. Baza legală

Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului stipulează în Art.51 următoarele principii:

- Copilul are dreptul la odihnă și vacanță.
- Copilul trebuie să beneficieze de timp suficient pentru odihnă și vacanță, să participe în mod liber la activități recreative proprii vârstei sale și la activitățile culturale, artistice și sportive ale comunității. Autoritățile publice au obligația să contribuie, potrivit atribuțiilor ce le revin, la asigurarea condițiilor exercitării în condiții de egalitate a acestui drept.
- Autoritățile publice au obligația să asigure, potrivit atribuțiilor ce le revin, locuri de joacă suficiente și adecvate pentru copii, în mod special în situația zonelor intens populate.

2. Activități recreative și de socializare

Activitățile proiectului au fost prevăzute în raport cu politicile de intervenție subliniate în Strategia pentru Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii în România care, la nivel individual, vor fi implementate cu scopul de a asigura un set de mecanisme care pot fi adaptate în funcție de nevoile fiecăruia dintre preșcolarii și școlarii care riscă să părăsească școala prematur. Ele se concentrează pe dezvoltarea personală în vederea creării unui sistem de rezistență la factorii de risc și în vederea depășirii dificultăților de natură socială, cognitivă sau emoțională cu care se pot confrunta elevii din comunitatea vizată.

Subactivitatea 3.3 din cadrul proiectului urmărește, în spiritul documentelor cadru relevante, limitarea efectelor negative ale separării și protejarea drepturilor copiilor (diminuarea riscului la care sunt expuși copiii). În lipsa ambilor părinți sau a unui reprezentant legal, copiilor le este limitat dreptul la educație, la sănătate, la protecție juridică, dar și la activități recreative cum ar fi participarea la tabere, excursii etc. Una din provocările cu care se confruntă acești copii este accesul redus la activități culturale și de recreere. Copiii care provin din familii în care unul sau ambii părinți sunt plecați în străinătate au tendința de a dedica timpul liber activităților de îngrijire a gospodăriei, aspect cu atât mai relevant pentru mediul rural unde ponderea activităților domestice este mare; pentru copiii care rămân în îngrijirea bunicilor posibilitățile de petrecere a timpului liber în aer liber (excursii etc.) sunt reduse.

Mai mult, conform datelor disponibile în ceea ce privește oportunitățile și posibilitățile

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

existente de petrecere a timpului liber, acestea sunt percepute de către copii ca fiind relativ reduse atât în mediul rural cât și în cel urban. Printre cele mai frecvente modalități de petrecere a timpului liber se regăsesc: urmărirea anumitor emisiuni la TV, jocul pe calculator, navigarea pe internet (acolo unde există această posibilitate), ieșirile cu prietenii în oraș.

Ținând cont de aspectele menționate mai sus, subactivitatea 3.3 presupune organizarea unei serii de activități de recreere și socializare organizate în baza unei metodologii elaborate în cadrul proiectului și implementate de experții implicați direct, cu sprijinul voluntarilor din cadrul activității 6.2. În această etapă vor fi organizate:

Drumeții

Vor fi organizate 15 astfel de evenimente, a câte aproximativ 10 participanți/drumeție. Evenimentele vor fi organizate în așa fel încât să se preteze atât preșcolarilor cât și școlarii. Rolul lor este acela de a scoate grupul țintă din zona de confort și de a le oferi copiilor atât oportunitatea de a interacționa cu alți copii și tineri din comunitate dar și motivația de a performa în activitatea educațională în așa fel încât să poată beneficia de aceste activități.

Picnic

Similar cu cele descrise mai sus, evenimentele de tip picnic vor fi de asemenea atât o metodă autosustenabilă de recreere dar și un stimulent pentru școlari dar și preșcolari. Este previzionată organizarea a 15 evenimente de tip picnic cu câte 15 participanți/eveniment, aproximativ, atât din rândul preșcolarilor cât și din rândul școlarii.

Tabere cu cortul

Această etapă presupune organizarea a 10 tabere dedicate îndeosebi școlarii, a câte 2 zile/eveniment și câte aproximativ 15 participanți elevi însoțiți în medie de 5 adulți. Scopul taberelor este de a motiva elevii și de a-i încuraja să fie prezenți la cursuri și să obțină rezultate foarte bune. Acest tip de serviciu este o alternativă autosustenabilă și ecologică pentru taberele convenționale. De asemenea, după finalizarea perioadei de implementare, acest tip de activitate pot fi în continuare organizate, fără să presupună un efort financiar din partea unității de învățământ. Subliniem că, în spiritul complementarității, aceste evenimente vor fi organizate cu echipamentele puse la dispoziție de către Solicitant și achiziționate în cadrul unui al proiect finanțat din fonduri nerambursabile, respectiv proiectul cu cod Smis POCU 20/4/2/102976.

Excursii tematice

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Pe parcursul perioadei de implementare a proiectului vor fi achizitionate 10 excursii de o zi, cu câte 20 participanți/eveniment, aproximativ, în cadrul cărora, în funcție de nevoile și de evenimentele identificate participanții vor vizita o serie de locații emblematice printre care: case memoriale; obiective cu valoare turistică/religioasă semnificativă etc. sau vor participa la excursii tematice.

În completarea acțiunilor subliniate mai sus, activitatea presupune de asemenea și elaborarea unui ghid/îndrumar pentru școlile din cadrul cărora provine grupul țintă. Materialul va centraliza o serie de activități/bune practici, folosite atât în România cât și în cadrul comunitar în materie de recreere/socializare a copiilor și tinerilor cu cheltuieli minime sau chiar zero. În felul acesta, reprezentanții instituțiilor de învățământ vor avea o bază pentru organizarea acestui tip de acțiuni ulterior finalizării de implementare a proiectului în mod constant, fără a exista o presiune pe bugetele proprii. Ghidul va fi elaborat de expertul responsabil de aceasta activitate care va stabili cuprinsul materialului. Ghidul va fi postat pe website-ul proiectului și va fi diseminat online, către toate instituțiile de învățământ implicate în proiect prin prisma grupului țintă, dar fără să se limiteze la acestea. De asemenea, expertul se va ocupa de organizarea tuturor activităților recreative planificate în cadrul acestei subactivități. Așa cum este subliniat și mai sus, pentru organizarea/logistica evenimentelor recreative expertul va colabora de asemenea, în permanență, cu voluntari selectați din rândul grupului țintă. Mai mult, pentru obținerea unor rezultate notabile, participanții la drumeții și picnic-uri vor primi o serie de task-uri importante în organizarea acestor evenimente în vederea responsabilizării și a implicării active a preșcolarilor și școlarilor.

Subactivitatea 3.3 se va desfășura pe parcursul a 27 luni (L5-L31), organizată în directă corelare cu subactivitatea 2.1 în care se va realiza recrutarea grupului țintă.

Rezultatele calitative urmărite de această activitate sunt următoarele:

- menținerea echilibrului psihic și fizic;
- dezvoltarea armonioasă a participanților;
- dezvoltarea abilităților sociale și de relaționare;
- creșterea gradului de incluziune socială (participare la viața socială) și a calității vieții;
- asigurarea unui mediu interactiv care să conducă la progresul emoțional și afectiv;
- creșterea stimei de sine.

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

3. Cadrul general de organizare a evenimentelor recreative

A. Drumeții

Informații de reținut înainte de a porni la drum

Care sunt distanțele optime pentru copii?

Pentru ca o drumeție să rămână o amintire frumoasă pentru toată lumea, este nevoie să luați în calcul duranța și dorințele copiilor. Important este ca traseul ales să se potrivească și celor cu cea mai puțină forță din grup.

Câteva reguli de referință:

- Pentru copiii de grădiniță, traseul de drumeție ales nu trebuie să depășească mai mult de **3 până la 4 ore** de mers.
- Școlarii care nu au mai mult de 10 ani pot susține un traseu de **până la 5 ore**.
- Copiii între **10 și 14 ani** pot merge maximum **7 ore**.

Ce se pune în rucsacul copiilor?

Un rucsac pentru un copil trebuie să fie adaptat la înălțimea lui și nu poate cântări mai mult de **10% din greutatea sa corporală**. Ce trebuie să conțină rucsacul?

- pelerină de ploaie
- sticlă cu apă de băut, umplută cu apă sau ceai
- o cutie cu o mică gustare sau un baton cu cereale
- căciulă
- vestă din fleece (dacă nu o are deja pe el)
- tricou și șosete de schimb
- cremă de protecție solară

Cum îi încurajăm pe cei mici să revină în natură?

Albumele cu fotografii fizice sunt și vor rămâne metoda ideală de a păstra amintirile vii. Studiile au arătat că amintirile nu sunt trezite numai de fotografii cu zona sau cu persoanele însoțitoare, ci mai degrabă de poze care amintesc de anumite lucruri trăite, ca de exemplu poze cu animalele din grădina zoologică, lucrurile mai neobișnuite întâlnite în drum și așa mai departe.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Printați fotografiile din vacanță sau oferiți-le celor mici aparate foto de unică folosință cu care să captureze tot ceea ce îi fascinează. Rezultatul va fi cu siguranță unul demn de galerie de artă a familiei!

Sunt necesare:

- selectarea ordinii și orarului corect pentru traseu;
- determinarea regimului de zi al grupului;
- siguranță la drumeții cu copii;
- elemente cognitive în timpul excursiei;
- organizarea timpului liber al copiilor.

Fiecare zi de drumeție depinde de tipul de drumeție, de vârsta copiilor, zona de călătorie, condițiile meteorologice și alți factori.

Elemente cognitive în drumeție

Când vă pregătiți pentru drumeție, explorați zona în care va avea loc ruta dvs.:

- structura sa geologică - modul în care s-au format munții, râurile, lacurile glaciare etc.;
- istoria regiunii - ce evenimente istorice au avut loc pe aceste meleaguri;
- flora și fauna - ce păsări, animale și insecte trăiesc în păduri (munți), ce pești se găsesc în râuri, ce plante cresc.

Toate acestea pot fi spuse și arătate clar în timpul călătoriei și vor fi mult mai interesante și mai informative decât citirea unei enciclopedii.

Organizarea timpului liber al copiilor

În timpul traseului, când copiii sunt ocupați și adulții sunt vigilenți, nu există de obicei nicio urgență. Experiența arată că majoritatea incidentelor au loc în timpul zilei, în timpul gustărilor, în pauze etc. Pe scurt, atunci când copiii nu au nimic de făcut și dorința lor naturală de a afla despre lumea din jurul lor se poate transforma în necazuri. Dacă există o persoană în drumeție (suficient de responsabilă) care ia inițiativa și acționează pentru copii ca organizator de tot felul de jocuri, ieșiri în împrejurimi și alte distracții, acest lucru va facilita foarte mult (dar nu complet) îngrijirea copilului. De fapt, astfel de persoane sunt rare, prin urmare, chiar și în etapa de pregătire a călătoriei, ar trebui să vă gândiți la ce jocuri, ce tip de divertisment poate fi organizat pentru copii în pauze și în timpul zilei.

Încercați să îi implicați mai des pentru a vă ajuta să înființați o tabără, să colectați lemne pentru foc, să organizați pescuitul, să culegeți fructe de pădure, ciuperci și alte lucruri utile.

Este recomandabil să luați de acasă jucării mici, suveniruri, cadouri care pot fi prezentate ca

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

premier pentru participarea la jocuri și concursuri. Este important ca acestea să fie suficiente pentru toată lumea, deoarece principalul lucru nu este victoria, ci participarea.

Iată câteva jocuri și activități de făcut în timpul drumețiilor

- Căutarea comorilor (trebuie să luați de acasă ceea ce va fi o comoară, precum și hârtie pentru a desena o hartă de căutare a comorilor);
- Construirea unei colibe;
- Cu mingea - fotbal, prinde mingea, lovește ținta etc;
- Cu o frânghie - înnodare, balustradă de frânghie, remorcare, leagăn, bungee (într-un loc sigur);
- Cu o hartă și o busolă - studierea hărții, determinarea punctelor cardinale, abilități inițiale de orientare.

Ordinea și programul de mișcare în drumeție

Într-o drumeție sau o excursie pe munte, înainte de începerea mișcării, grupurile sunt alocate de la adulți care conduc și sunt în urmă, copiii merg întotdeauna între adulți sau împreună cu adulții. Copiii nu ar trebui să li se permită să meargă în față - un copil cu un rucsac ușor (sau fără rucsac) poate merge uneori cu ușurință înaintea grupului principal care merge încet (și plictisitor) și nu veți putea urmări unde s-a întors și unde a mers. Facilitatorul trebuie să știe exact când sau unde trebuie să se oprească pentru următoarea odihnă sau alegerea locului de parcare. Dacă este posibil, liderul ar trebui să se uite în jur pentru a vedea cum merge întregul grup și, dacă este necesar, să se oprească pentru a aștepta întârziată. În niciun caz persoana care urmărește copiii nu trebuie să lase în urmă copiii și adulții care rămân în urmă (sau pliați în spatele unui tufiș) și, cu un decalaj puternic, trebuie să dea un semn - să strige sau să fluiera (fluierul trebuie luat de acasă), astfel încât liderii din față să se oprească și să aștepte.

B. Organizarea picnicului

Organizarea picnicului pas cu pas

Picnicul se numără printre cele mai simpatice activități pe care le puteți face în weekend, la finalul unei săptămâni aglomerate. În plus, partea bună este că nici nu implică cine știe ce organizare sau pregătire specială. La final, contează să vă bucurați de natură și de o companie plăcută, de soare, de aerul proaspăt și, de ce nu, de câteva gustări savuroase. Iar pentru asta nu aveți nevoie de vreo planificare laborioasă.

Alegeți locul de picnic

Un parc, o pădure sau o mică poiană la poalele munților: iată doar câteva dintre locurile spre care vă puteți orienta dacă vreți să mergeți la un picnic. Însă, înainte de a face o alegere, gândiți-vă și la ce vă doriți de la această ieșire.

De exemplu, dacă plănuți să organizați o partidă de badminton sau de volei, pe lângă picnicul propriu zis, încercați să evitați zonele foarte aglomerate, pentru că s-ar putea să nu găsiți nici măcar un colț pentru a vă întinde păturica. Vreți să ieșiți la un picnic de relaxare și să vă bucurați de câteva clipe de liniște? Îndreptați-vă către un loc de la marginea unei păduri sau a unui parc. Vă pregătiți de un picnic alături de copii? Atunci cel mai potrivit loc ar fi un parc în care părinții își aduc adesea copiii, astfel încât aceștia să-și găsească ușor parteneri de joacă.

Adunați participanții

În funcție de numărul de persoane care confirmă că participă, veți putea estima necesarul de alimente pentru picnic, dar și de câte ustensile în plus veți avea nevoie (farfurii, tacâmuri, pahare etc.).

De asemenea, dacă nu organizați picnicul într-un parc sau într-o pădure din oraș, unde toată lumea poate ajunge cu ușurință, va trebui să discutați despre opțiunile de transport. Odată puse la punct aceste detalii logistice, nu vă mai rămâne decât să pregătiți coșul de picnic și bunătățile din meniu.

Pregătiți-vă „echipamentul” de picnic

Pentru a vă bucura cum se cuvine la picnic, ar fi bine să vă pregătiți din timp o listă de lucruri pe care să le aveți la îndemână ori de câte ori ieșiți la masă la iarbă verde. Iată cum arată kitul complet pentru un picnic reușit:

- Pături
- Un *coș de picnic*, în care să aveți mai multe farfurii, tacâmuri, pahare (de preferat, de unică folosință);
- O masă pliabilă, care va fi foarte utilă pentru depozitarea alimentelor și pregătirea gustărilor;

- Scaune pliabile, în cazul în care sunt persoane care nu vor să stea pe pătură;
- Șervețele umede și șervețele de hârtie;
- O geantă sau o ladă frigorifică, dacă transportați și alimente care ar trebui păstrate la rece;
- Un termos, în care să puneți ceaiul sau cafeaua;
- Un tirbușon;
- Un grătar pliabil, în cazul în care veți pregăti masa de picnic chiar acolo;
- Un set de accesorii de grătar (furcă, spatulă, clește etc.);
- Saci de gunoi, astfel încât să puteți lăsa curat spațiul de picnic;
- O umbrelă, în cazul în care mergeți într-un loc în care soarele bate puternic;
- Board games, cărți de joc, minge sau set de badminton, pentru că întotdeauna se lasă cu distracție și jocuri la final.

Bineînțeles, nu este necesar să le aveți chiar pe toate. Personalizați-vă setul de picnic în funcție de planurile și de preferințele grupului.

Alegerea meniului de picnic

Sunt foarte multe rețete gustoase și ușor de preparat din care puteți alege pentru un picnic. Însă principala recomandare când vine vorba de organizarea mesei la iarbă verde ar fi să vă orientați mai degrabă către alimente neperisabile. Dacă preferați un meniu light, conservele, sandwichurile, rulourile cu legume și verdețuri, fructele, nucile și migdalele se numără printre variantele cu care nu puteți da greș la un picnic.

Dacă plănuți un festin și luați în calcul și posibilitatea unui grătar, primul lucru pe care îl aveți de făcut este să pregătiți de-acasă ingredientele. Ar fi prea complicat să condimentați carnea sau să spălați și să curățați toate legumele în toiul picnicului (deși aici pot fi implicați cu oarecare riscuri - participanții copii), așa că cea mai sigură metodă este să vă ocupați de

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

această operațiune din timp, să așezați alimentele gata pregătite în caserole și, odată ce ajungeți la locul picnicului, să le puneți apoi direct pe grătar.

Nu în ultimul rând, meniul de picnic trebuie să includă foarte multă apă, mai ales dacă este o zi călduroasă și trebuie să vă hidratați cât mai des cu putință. Pe lângă apă, puteți adăuga sucuri, ceaiuri și cafea.

Idei de preparate simple pentru picnic

Aveți nevoie de un strop de inspirație în ceea ce privește meniul pentru următorul picnic pe care îl organizați? Aruncați o privire pe propunerile de mai jos! Multe dintre aceste preparate vor fi gata în mai puțin de o oră.

Crackers cu guacamole

Aveți nevoie de un pachet de biscuiți sărați, de câteva bucăți de avocado (numărul lor depinde și de cel al persoanelor care participă la picnic), de două lămâi, câteva roșii, trei căței de usturoi, un ardei iute tocat mărunt, sare și piper după gust.

Pregătiți sosul guacamole de acasă (curățați bucățile de avocado, stropiți-le cu sucul de lămâie, ca să nu se oxideze, zdrobiți-le cât mai bine, apoi amestecați pasta astfel obținută cu restul ingredientelor). Puneți conținutul într-un recipient păstrat în geanta frigorifică, iar la picnic îl puteți savura cu biscuiții sărați (guacamole merge la fel de bine și pe pâine prăjită).

Salată caprese

E foarte ușor de pregătit și e absolut delicioasă! Aveți nevoie doar de câteva roșii (ar fi de preferat să aveți roșii cherry), câteva bucățele de mozzarella, frunze de busuioc, ulei de măsline, sare și piper după gust. Amestecați toate ingredientele într-un bol și salata este gata! O altă variantă ar fi să faceți frigărui caprese, adică să montați toate ingredientele pe bețe din bambus și, la final, să turnați pe ele câteva picături de ulei de măsline.

Chec cu iaurt și cacao

Aveți nevoie de un pahar de 150 de grame de iaurt (grecesc, de preferat), 450 de grame de făină, 200 de grame de zahăr, 3 ouă, un plic de praf de copt, 100 de grame de unt și 3-4 linguri de cacao. Bateți ouăle bine, apoi amestecați restul ingredientelor până obțineți un aluat cu textură omogenă, pe care îl puneți într-o tavă de chec și îl dați la cuptorul preîncălzit la 180 de grade pentru aproximativ 40 de minute. În mai puțin de o oră veți avea un desert excelent pentru picnic!

Salată de fructe

Un alt desert gustos și foarte răcoritor este salata de fructe (mai ales dacă aveți o ladă frigorifică în care să țineți fructele până le tăiați). Alegeți fructele preferate cam de toți

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

copiii, descojiți-le și tăiați-le bucățele, iar apoi amestecați-le într-un bol. La final puteți adăuga și niște frișcă la tub.

Carne la grătar

Sunt multe specialități din carne pe care le puteți face la grătar (piept de pui, cotlet de porc, file de pește, mici), însă principala regulă de care ar trebui să țineți cont este cea despre care am amintit și mai sus: pregătirea, porționarea și condimentarea alimentelor de-acasă.

Pentru un grătar reușit, aveți grijă să puneți carnea la gătit numai după ce focul s-a stins și a rămas jarul. Mai întâi ocupați-vă de friptură, pentru că aceasta se face mai greu, și lăsați micii la final. Întoarceți bucățile de carne după aproximativ cinci minute, astfel încât să se facă pe toate părțile.

Legume la grătar

Nu doar carnea merge pusă pe grătar, ci și legumele. Și chiar au un gust extraordinar. Roșii, ardei, cartofi, dovlecei: sunt multe opțiuni din care puteți alege! Taiati-le în mai multe bucățele și puneți-le direct pe grătar, având grijă să le întoarceți pe ambele părți. O excepție ar fi cartofii, pe care ar fi bine să îi treceți prin sare, piper și ulei de măsline și să îi înveliți într-o folie de aluminiu înainte de a-i pune pe grătar.

C. Tabere cu cortul

Reguli și standarde în taberele de vară pentru copii

- Crearea unui mediu în care copiii să se dezvolte într-un mod natural și armonios.
- Îmbinarea aventurii și distracției cu rigoarea și cu responsabilitatea.
- Integrarea elementelor de educație fiecărei activități, oricât de distractive ar fi acestea în esența lor.
- Acordarea unei atenții deosebite sănătății și îngrijirii personale
- Educarea copiilor pentru adoptarea unei conduite civilizate față de grup.

Ce nivel de dezvoltare trebuie să aibă copilul pentru a face față unei tabere de vară?

Pe scurt, pentru a putea să se bucure complet de o tabără, un copil ar trebui:

- Să mănânce singur. Este foarte important să poată mânca fără a fi ajutat și chiar să își poată tăia mâncarea;
- Să se spele și să se îmbrace singur;
- Să bea apă atunci când îi este sete;
- Să nu îl sperie ideea de a dormi singur, fără părinți.

Într-un cuvânt. copilul trebuie să fie autonom!

Ce trebuie să conțină zilele de tabără?

Iată un program indicativ pentru o tabără cu cortul de 2 zile:

a. În preziua plecării în tabără:

- ✓ Asigurați-vă că aveți pregătit echipamentul necesar: corturile, sacii de dormit sau saltelele, păturile, vesela
- ✓ Asigurați-vă că lista participanților (copii și însoțitori este definitivată și că toți participanții sunt disponibili)
- ✓ Asigurați-vă modalitatea de transport
- ✓ Asigurați-vă că locul stabilit pentru campare este sigur și liber
- ✓ Consultați buletinul meteo și anunțați participanții să-și ia îmbrăcăminte adecvată și schimburi de lenjerie, șosete etc. menționând totodată că rucsacul

personal nu trebuie să fie greu

- ✓ Luați suficienți saci pentru colectarea resturilor menajere

b. Ziua I:

- ✓ Asigurați-vă că transportul s-a făcut în bune condiții și că toți copiii au ajuns cu bine
- ✓ Prezentați locul ales pentru campare, eventual precizând caracteristicile geografice ale acestuia
- ✓ Dacă drumul a durat peste două ore, începeți prin a-l îndemna pe copii să ia o gustare, fie că e adusă de ei de acasă, fie că le-o împărțiți dv. (sandvișuri, apă, un baton de ciocolată)
- ✓ Începeți montarea corturilor, antrenându-l pe copii, îndrumându-l și asigurați-vă că toate corturile sunt sigure
- ✓ Repartizați sacii de dormit, umflați saltelele - antrenându-l pe copii
- ✓ Repartizați participanții în corturi
- ✓ Organizați o scurtă incursiune în zona de campare și împrejurimi, eventual furnizându-le copiilor date despre floră și fauna etc.
- ✓ Strângeți, împreună cu copii, vreascuri pentru focul de tabără
- ✓ Construiți din pietre vatra în care va fi aprins focul
- ✓ Organizați cina, împreună cu toți participanții
- ✓ După cină, aprindeți focul, organizați sesiuni de cântat, recitat, povestit
- ✓ Supravegheați focul, asigurați-vă că la sfârșitul serii, acesta a fost bine stins
- ✓ Anunțați ora stingerii
- ✓ Organizați „carturi” de câte 2 ore pentru supravegherea taberei în cursul nopții

c. Ziua II

- ✓ Anunțați trezirea
- ✓ Organizați toaleta de dimineață
- ✓ Organizați micul dejun
- ✓ Organizați jocuri sau mici concursuri sportive, având grijă să antrenați toți copiii
- ✓ Organizați un picnic de adio, în timpul căruia să-i și amuzați pe copii

- ✓ Faceți poze de grup
- ✓ Antrenați copiii la demontarea corturilor, la inventarierea și depozitarea echipamentului și la strângerea resturilor menajere
- ✓ Asigurați- vă că locul ales nu a suferit nici o deteriorare
- ✓ Asigurați transportul către casă
- ✓ Rugații-l pe copii să -și spună în scris, după puteri, eventual și cu poze, părerea despre această acțiune
- ✓ Premiați cea mai bună lucrare și organizați la școală un panou cu pozele și numele participanților.

Ce câștig au copiii după o astfel de tabără?

- Sunt mai ordonați. Învăț să se gospodărească, să aibă grijă de igiena personală să-și organizeze mai bine bunurile;
- Sunt mai sociabili;
- Se descurcă mult mai ușor în natură, orientându-se foarte bine și dozându-și corect efortul;
- Au mai multe cunoștințe de geografie, istorie, floră etc.

D. Excursii tematice

Aparent, excursiile tematice de o zi sunt cele mai simple activități recreative pentru că stau sub semnul unui numitor comun. În realitate, aceste excursii necesită o pregătire minuțioasă, începând de la alegerea temei, care trebuie să fie potrivită vârstei și condiției de sănătate a participanților. Toate excursiile tematice au un rol educative pregnant, dar nu trebuie să

devină prea didactice sau neatrăgătoare.

Temele pot fi:

- culturale (vizitarea unor monumente și obiective cum ar fi muzeele, bisericile, monumentele comemorative, siturile arheologice etc.)
- tradițional lucrative (ferme, gospodării în care se produc preparate locale, ateliere de artizanat, ateliere de meșteșuguri etc.)
- lucrative (culesul ciupercilor, a fructelor de pădure, a viilor etc.)
- de cunoaștere (excursii a căror temă poate fi identificarea florei, faunei, caracteristicilor geografice, caracteristicilor istorice etc.)
- de practicare a mișcării în aer liber (jocuri sportive, concursuri distractive, căutarea de „comori”, itinerarii pentru dezvoltarea simțului orientării etc.).

Pași pentru organizarea unei excursii tematice

a. în preziua excursiei

- ✓ strângeți tot materialul referitor la tema aleasă și multiplicați-l pentru a-l împărți participanților a doua zi
- ✓ stabiliți itinerariul, locurile de popas, pentru mâncat și băut
- ✓ stabiliți locul toaletelor de pe traseu: copiii vor avea mereu nevoie și e bine să fim pregătiți
- ✓ discutați, dacă n-ați făcut-o deja, cu părinții pentru a stabili conținutul rucsacului, pe principiul strictului necesar, al gustărilor și băuturilor care nu se varsă și nu se strică

Instrumente Structurale
2014-2020

- ✓ faceți o „agendă” a excursiei, cu ore și activități și multiplicați-o pentru participanți

b. în ziua excursiei

- ✓ verificați prezența grupului
- ✓ împărțiți materialele multiplicat
- ✓ porniți la drum
- ✓ vizitați obiectivele care se înscriu în tema aleasă
- ✓ faceți pauze pentru gustări, băuturi, toaletă
- ✓ antrenați copiii în discuții
- ✓ eventual, antrenați-i în mici jocuri distractive
- ✓ asigurați-vă permanent că toți copiii sunt prezenți și participativi.

4. Ce trebuie să știe participanții despre zona în care trăiesc și în care vor participa la activitățile recreative

Asezarea geografică

Teritoriul localității Flămânzi este cuprins între paralelele de 47 35 20 și 47 29 00 latitudine nordică, iar meridianele de 26 50 15 și 27 6 20 longitudine estică. Deci, există o extindere de 6 20 latitudine și 16 50 longitudine, sau în kilometri, 19,5 km V-E respectiv 10,7 km N-S.

Din punct de vedere administrativ, Flămânzi aparține județului Botoșani, aflându-se la 31 km distanță de capitala acestuia.

Localitatea Flămânzi cuprinde o suprafață de 108,8 km.

Din 1 aprilie 2004, data declarării localității ca oraș, are următoarele diviziuni administrative (cartiere): Flamanzi, Cordun, Poiana, N. Bălcescu, Bosânceni, Prisăcani, Chițoveni.

Distanța dintre centrul administrativ (Primărie) și celelalte diviziuni sunt relativ mici, cuprinse între 1 km și 5 km.

Delimitarea teritoriului localității Flămânzi se face le vest și nord de pădure, la est și sud de unele pâraie scurte.

Comunele vecine sunt: la Nord, teritoriul administrativ al comunei Copalău, la NE cel al

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

comunei Lunca, la Est cel al comunei Hlipiceni, la Sud al comunelor Prăjeni și Frumușica, iar la Vest fondul forestier aflat în administrția Ocolului Silvic Flămânzi.

Relieful

În cadrul marilor forme de relief ale României, localitatea Flămânzi este situată la contactul dintre Podișul Sucevei și Câmpia Jijiei, în cadrul Podișului Moldovei.

Relieful este format dintr-o asociere de platouri, coline, văi și versanți.

Altitudinea maximă a reliefului este întâlnită în SV, fiind de 520 m. Altitudini mari mai sunt în Vest cuprinse între 350 și 400 m.

Altitudinea minima este înregistrată în valea Miletinului, aceasta fiind de 77,3 m.

Altitudinea medie se menține la 190 m.

Geodeclivitățile variază foarte mult, de la sub 1 în lunca Miletinului și luncile inferioare ale Varniței, Volocii, până la peste 45 pe unele sectoare de versanți.

În general, predomină relieful cu pante reduse, sub 5. Relieful cu pante mari cuprinse între 5 - 20 și chiar peste 20 se întâlnește de o parte și de alta a luncii Miletinului, în partea nord-vestică a regiunii, precum și pe versanții dreپți ai văilor din jumătatea sudică.

Energia de relief este mare în partea superioară a Dealului Mare și în lungul văilor (sub 50 m); în cadrul dealurilor și a platourilor aceasta urcă la 75 - 100 m. Acest lucru a influențat dezvoltarea proceselor geomorfologice actuale (eroziuni, alunecări de teren) determinându-le o mare intensitate.

Resursele de subsol sunt puține. În dealurile de vest există calcar ce se poate exploata, în albiile râurilor este nisip și pietriș în cantități mici, iar la peste 900 m adâncime s-a constatat existența unui zăcământ de gaz metan, nerentabil pentru a fi exploatat.

Clima

Situat la contactul dintre Podișul Sucevei și Câmpia Jijiei, teritoriul localității Flămânzi se află sub influența maselor de origine baltică și continentală, are un climat temperat-continental, această caracteristică fiind dată de valorile medii multianuale ale elementelor climatologice, dar mai ales valorilor absolute.

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Dintre elementele climatice, **temperatura aerului** este parametrul cel mai important prin efectul topoclimatelor și înregistrează un grad mare de variabilitate în timp. Temperatura medie anuală: + 8° C - + 9° C. Iarna, temperaturile medii anuale sunt negative: 0° C în decembrie, - 2,9° C în ianuarie și -3,3° C în februarie. Vara, temperaturile medii anuale sunt în jurul valorii de + 19° C; cele mai ridicate temperaturi sunt înregistrate în luna iulie. În luna ianuarie, temperatura medie la nivelul solului este de -5° C, iar în luna iulie este de +24° C - +25° C.

Precipitațiile medii anuale au valoarea de 538,12 mm/m/an. Variația precipitațiilor în timpul anului este influențată de circulația maselor de aer și de caracterul suprafeței reliefului. Precipitațiile ridicate aparțin sezonului cald mai-august cu o medie anuală de 238,6 mm/m (44%), luna cea mai bogată în precipitații fiind luna iunie cu 93,5 mm/m. Iarna, precipitațiile reduse sunt sub formă de zăpadă.

Vantul este dominant din NV - 23,6% anual, iar cel din SE - 18,7% anual. Zile calme sunt înregistrate la un procent de 28,2% anual.

Se înregistrează și fenomene atmosferice deosebite: grindină, chiciură, brumă, ceață.

Apele

Apa reprezintă pentru regiunea studiată una din bogățiile naturale esențiale pentru economia teritoriului și alimentarea localității. Alcătuirea geologică, condițiile climatice și celelalte elemente ale mediului au condiționat existența apei sub forma de stare subterană (sub presiune și libere) precum și de suprafață (sub formă de râuri și lacuri).

a) Apele subterane:

Apele subterane sub presiune (de adâncime) sunt situate la circa 300 m adâncime și pot fi folosite prin intermediul forajelor executate mai ales prin calitățile lor fizico-chimice, relativ rentabile pentru că debitele realizate prin pompare sunt relativ mici.

Apele subterane libere - au un caracter descendent și sunt cuprinse în depozitele secționare de talvegul râurilor. Sunt alimentate prin precipitații, dar rezerva de apă este legată de prezența podișului din vest, care joacă un rol reglator al apelor din precipitații spre pânzele subterane. Aceste ape sunt captate prin fântâni și izvoare care curg continuu sub forma de șipote. Sunt exploatate straturile situate între 5 și 30 m adâncime.

b) Apele de suprafață - formează o rețea densă de râuri, dar mai ales pâraie cu scurgere temporară și lacuri.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Râurile au colector principal Miletinul, care are izvoarele în SV-ul orașului Botoșani, având lungimea de 87 km până la vărsarea în Jijia. Principalii afluenți culeși de pe teritoriul localității Flămânzi sunt: Fundiaia, Varnița, Mitocu, Voloca, Chițovanca. Vara, Miletinul poate seca.

laturile totalizează 14 ha. Cel mai important este Ivascoia, în șesul Bahnei, cu o suprafață de 7,5 ha și o adâncime de 4,5 m. În Valea Budai sunt două iazuri pentru adăpatul vitelor. La Novaci, pe pâraul Chisalău, s-a reamenajat barajul. Sunt acumulări de importanță locală pe Stahna, Tulburea, Fundoiaia, Voloca.

Vegetatia si animalele

Principalele formațiuni vegetale de pe teritoriul studiat sunt:

- formațiunea plantelor lemnoase prezentă pe dealurile înalte din vest și nord-vest, care cuprinde următoarele specii: fag, stejar, carpen, jugastru, arțar, ș.a. De asemenea, întâlnim arbuști ca: măces, păducel, arin, corn etc.
- formațiunea plantelor ierboase, de stepă, întâlnită în estul și sud-estul teritoriului și care cuprinde următoarele specii: păiuș, colilie, ș.a.

Pe șesuri și în lunci cresc multe plante hidrofile, ca papura, rogozul, pipirigul, stuful, plopul, salcia etc.

Animalele, deși prezintă o mare mobilitate, în general se corelează cu vegetația:

- în pădure trăiesc: mistrețul, lupul, vulpea, iepurele, mierla, sturzul, gaița, ciocănitoarea, șarpele de pădure, sopârla, gasteropodele, păianjenii, miriapodele ș.a.
- în stepă trăiesc: popândăul, șoarecele de stepă, iepurele de câmp, dihorul, vulpea, graurul, ciocârliă de câmp, uliul porumbar, broasca râioasă, insecte ș.a.

În ceea ce privește fauna acvatică, râul Miletin și afluenții lui adăpostesc mai ales clean. La care se adauga bibanul și țiparul.

Istoricul localității

În urma periegezelor și cercetărilor făcute de către arheologi, a reieșit faptul că orașul Flămânzi a fost locuit încă din perioada paleoliticului superior, iar în unele situri există o continuitate a locuirii începând din eneolitic și până în perioada medievală târzie. Conform *Repertoriului arheologic al județului Botoșani*, la Flămânzi există nu mai puțin de 26 de situri arheologice, majoritatea movile sau tumuli, descoperite începând din anul 1960 și

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

până în ziua de astăzi.

În al doilea rând, odată cu primele atestări documentare, reiese că destinele satelor Flămânzi și Uriceni au mers mână în mână. Conform documentului de la 4 septembrie 1605, este menționat faptul că domnitorul Ieremia Movilă a dat satele Flămânzi și Uriceni logofătului Luca Stroici, ca danie. În același document este precizat faptul că logofătul Stroici, „nesilit de nimeni” a dat satele primite ca danie „nou ziditei mănăstiri Dragomirna”. Pe lângă faptul că este ctitorul mănăstirii Dragomirna, despre Luca Stroici merită reținut faptul că este primul român care s-a semnat cu litere latine: „Stroicz”. Luca Stroici a fost mare logofăt, echivalentul premierului de astăzi, de-a lungul a 27 de ani, în timpul mai multor domnitori precum Ieremia Movilă sau Petru Șchiopul și a făcut parte nu doar din rândul boierimii moldovenești, ci și din rândul nobilimii polone. Luca Stroici este și printre personajele nuvelei „Alexandru Lăpușneanu”, ca unul dintre boierii buni: „Spancioc și Stroici”. Stroici, fiind un cărturar al epocii în care a trăit, în mod sigur Costache Negruzzi știa că folosește literele latine.

Între anii 1605-1804 moșiile Flămânzi și Uriceni s-au aflat în stăpânirea mănăstirii Dragomirna, iar apoi acestea împreună cu restul proprietăților mănăstirii au fost cumpărate pe 27 septembrie de o asociație de boieri în frunte cu Todori von Mustiață. La 22 decembrie 1804 toate moșiile cumpărate de asociația de boieri, inclusiv Flămânzi și Uriceni, fac obiectul unui schimb și ajung în proprietatea logofătului Teodor Balș. Teodor Balș este cel care construiește în satul Flămânzi două biserici, care există și astăzi, dar și un conac, care a adăpostit Muzeul Răscoalei 1907 între 1972-1981 (din păcate în 1981 muzeul a ars, iar clădirea nu mai există).

În anul 1834 satele și terenurile moșiei Flămânzi (inclusiv Uriceni, Poiana, Prisăcani, Chițoveni etc) sunt cedate de către Teodor Balș domnitorului Mihail Sturza, printr-un discutabil act de donație. Se pare că în schimbul donației, Mihail Sturza l-ar fi numit pe Balș *baş boier*, adică primul dintre boieri, titlu mai mult simbolic. Mihail Sturza, care a făcut din moșia Flămânzi loc de recreere, a extins conacul și a construit în jurul acestuia mai multe acareturi. Ba mai mult, printre localnici a circulat și încă mai circulă legenda conform căreia Sturza ar fi început construcția unui palat cu 365 de camere, dar aceasta nu își are nici un suport real. „Am auzit și eu vorbindu-se despre palatul cu pricina acum 32 de ani, când am fost repartizat, ca proaspăt absolvent al facultății de istorie, la muzeul din Flămânzi. Dar când am ajuns eu acolo, n-am găsit decât un conac, care avea câteva camere prevăzute cu sobe cu lemne, vechi, și care fusese transformat între timp în muzeu”, -Octavian Liviu Șovan intervievat de Gabi Gomboș.

În anul 1849 Mihail Sturza este îndepărtat de la domnie, dar moșia Flămânzi rămâne tot în

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

stăpânirea sa, iar la moartea sa în 1884 o lasă moștenire fiului său, Dimitrie Sturza, care, spre deosebire de tatăl lui, venea foarte rar la Flămânzi, stând mai mult în Franța. În anul 1895 Dimitrie Sturza arendează moșia lui Marcu Fischer, contractul fiind reînnoit în anul 1906 pentru suma de 120000 de lei. Arendarea moșiei poate fi considerată principala cauză care a dus la declanșarea Răscoalei din 1907.

Inițial, Flămânziul, cel puțin ca suprafață, era mai mic decât în ziua de astăzi. De-a lungul timpului s-au alipit și alte localități, formând orașul de astăzi. Fostele sate care astăzi fac parte din orașul Flămânzi sunt: Flămânzi, Uriceni (din 1948 Nicolae Bălcescu), Cordun, Poiana, Chițoveni, Prisacani și Bosânceni. Toponimia acestora este explicată în monografia localității și o vom reda mai jos.

Flămânziul ca sat se întindea doar pe porțiunea de la muzeul de astăzi, în deal. În prezent zona este cunoscută ca „Flămânzi deal” sau „Fundoaia”, cuprinzând o parte din strada 1907 (porțiunea de la muzeu în deal), strada Stejarului, plus alte străzi mai mici. Numele satului ar proveni cel mai probabil de la primii locuitori ai zonei, care au fost numiți de vecini „flămânzi”. Nu este sigură perioada în care a apărut numele, dar oricum putem da ca reper cronologic de necontestat înainte de 1605, data în care este menționat în documente.

Uriceni, ca toponimie, are la origine cuvântul „uric”, ce reprezenta un act de întărire prin care răzeșilor li s-a permis de către Ștefan cel Mare să întemeieze o slobozie. Așadar, numele satului vine de la actul dat răzeșilor care s-ar fi stabilit aici inițial. În anul 1948 numele satului a fost schimbat în Nicolae Bălcescu, la propunerea primarului, care credea că numele de Uriceni derivă de la cuvântul „urâți”. În documente, Uriceniul apare pentru prima oară în anul 1579, când domnul Petru Șchiopul dă satul ca danie credinciosului boier Gheorghe logofăt.

Cordun, conform monografiei, a fost denumit astfel, deoarece aici s-au așezat oameni veniți după 1775 din Bucovina de dincolo de cordon (graniță).

Poiana, sat aflat în partea de nord a localității Flămânzi, a fost denumit astfel din cauza faptului că primii locuitori din zonă, și-ar fi construit casele într-o poiană (loc în pădure, lipsit de copaci). Și la momentul actual zona este mărginită de pădure.

Chițoveni, sat aflat pe malul Miletinului, al cărui nume provine de la „Chițoc”, primul locuitor de aici.

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Prisacani, sat aflat tot pe malul Miletinului, învecinat cu Chițoveni, are denumirea de la cuvântul „prisacă”, loc unde se așează stupii de albine. Cel mai probabil locuitorii se ocupau cu creșterea albinelor, fapt susținut și de așezarea în câmp. Din punct de vedere documentar, dintre satele flămânzene, Prisacaniul este atestat cel mai devreme: 1 aprilie 1576.

Bosânceni, sat aflat pe partea dreaptă a drumului european E58, își trage denumirea de la cei care au pus bazele așezării, și anume „bosâncenii”, oameni veniți din Bosanci-Bucovina.

Izbucnirea Răscoalei

După cum este menționat mai sus, moșia Flămânzi era arendată la 1907 lui Marcu Fischer, un arendaș evreu, care luase în arendă mai tot nordul Moldovei, zona fiind numită în epocă „Fischerland”. Majoritatea țăranilor la începutul secolului al XX-lea nu aveau pământ din care să se întrețină, fiind nevoiți să ia pământ în arendă de la boier sau arendaș. La Flămânzi și nu numai, sistemul arendașesc era o povară în plus pentru țăran, deoarece între acesta și boier intervenea un intermediar: arendașul. Pentru a scoate profit după ce lua în arendă o moșie întregă, arendașul trebuia să rearendeze pe bucăți țăranului, care astfel era nevoit să scoată mai mulți bani din buzunar. De multe ori arendașii încercau să îi păcălească pe țărani, să scoată cât mai mulți bani din arendă, dar și din munca acestora. La Flămânzi, în preajma declanșării Răscoalei, țăranii erau hotărâți să nu dea arendașului mai mult de 5 lei pe falcie (unitate de măsură a suprafeței de 1,5 ha) peste suma pe care la rândul lui arendașul o plătea boierului. În fiecare an era încheiată o învoială agricolă la comun între țărani și arendaș, în care era stipulat prețul arendeii, plus alte obligații în muncă și natură ale țăranului.

În ziua de 8 februarie 1907, 400-500 de țărani s-au adunat în fața primăriei, așteptându-l pe administratorul Gheorghe Constantinescu, care îi anunțase cu o săptămână înainte că va veni la Flămânzi să discute cu ei despre învoielile agricole. Erau adunați țărani din toate satele: Prisacani, Chițoveni, Uriceni.

Până la urmă administratorul a venit, dar a refuzat să discute cu oamenii, îndreptându-se spre casa cumnatului său Constantin Ciornei, secretarul primăriei. Furioși, țăranii au mers la locuința secretarului și i-au cerut administratorului să stea de vorbă cu ei. Forțat să iasă din casă, Gheorghe Constantinescu le-a vorbit urât țăranilor și chiar l-a lovit pe unul dintre ei: Ion Dolhescu. Mâniati de acțiunile lui Constantinescu, țăranii l-au bătut și alungat pe acesta. În fruntea țăranilor răsculați se găseau Grigore și Trifan Roman Grosu, Gheorghe Grumeza, Gheorghe Zamfirescu, Trifan Mursa și alții.

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Țăranii din Flămânzi în lunile februarie și martie 1907 au scris chiar și două plângeri către prefect în care denunțau abuzurile făcute de arendaș:

„De mai bine de 10 ani noi am îndurat mari încercări, persecuții și am fost șpeculați și tratați mai rău decât robii (...). Angajamentele nu se respectă niciodată după cum este scris pe hârtie și nouă ni se dă ca hrană (...) mămligă de popușoi stricați, brânză roșie iute și cu viermi, curechi și castraveți împuțiți, din care cauză cea mai mare parte dintre noi ne-am îmbolnăvit de pelagră. (...) Vitele noastre de asemenea niciodată nu au avut imaș suficient, ba chiar nici apă...”-plângerea din februarie.

”Blăstămul greu ce ne zbuciumă sufletul să-i ajungă pe aceia ce ne-au îngreunat pe zi ce se scurge” (...) -plângerea din martie.

După revolta țăranilor împotriva administratorului, se pare că au existat niște represii asupra acestora. Conform unor notițe datate 25 ianuarie 1967, ale învățătorului Petru Munteanu (autorul monografiei), intrate în posesia jurnalistului Gabi Gomboș:

„cei învinuiți de răscoală au fost bătuți în mod barbar, arestații duși la Botoșani pentru cercetări erau mânați din urmă de soldați călări, la fugă, în pieptul cailor și bătuți cu sabia sau cu cravașa de vagmistru Gheorghe Petrescu”. Născut în 1937, învățătorul Petru Munteanu a avut ocazia să culeagă mărturisiri de la cei care au fost contemporani cu evenimentele de la 1907.

După reprimarea Răscoalei, pentru țăranii din Flămânzi regimul a fost în mare parte același, dar cu toate acestea mulți flămânzeni s-au sacrificat pentru țară în timpul Primului Război Mondial. Din Flămânzi și-au dat viața 83 de militari și au existat 22 de prizonieri, iar pe lângă aceștia în anul 1917, din cauza tifosului exantematic au murit 827 de flămânzeni civili.

În anul 1916 moșia Flămânzi este vândută de Dimitrie Sturza lui Grigore Alevra, care va fi

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

expropriat în baza Legii Agrare din 1921. Grigore Alevra a fost deposedat de o suprafață de peste 14000 de ha teren agricol, mare parte din acesta fiind dat țăranilor. Alevra a mai rămas doar cu clădirea conacului și terenul din jurul acestuia (aproximativ 94 ha), pe care le-a vândut în 1922 Ministerului de Război.

După Al Doilea Război Mondial, în timpul căruia și-au pierdut viața 57 de soldați din Flămânzi, pentru flămânzeni a urmat foametea din 1947 iar apoi colectivizarea care de altfel a cuprins toată țara. Până în 1962 flămânzenii și-au dat la stat tot pământul primit până la reforma agrară din 1921.

Perioada comunistă a fost oarecum un paradox pentru flămânzeni. Încercând să valorifice propagandistic evenimentul Răscoalei de la 1907, comuniștii au realizat în localitate ample construcții: filatura de bumbac, blocuri, cămin cultural, CAP-uri cu fel de fel de grajduri pentru animale. Toate acestea au dus la ridicarea nivelului de trai față de perioada Răscoalei să zicem, dar nu într-atât de îndestulător cum prezentau comuniștii în presa controlată.

După anul 1989 flămânzenii au redevenit proprietari pe terenurile agricole, iar în paralel au început să se dezvolte și mici industrii (confecții, prelucrarea lemnului, a produselor agricole etc) ale unor întreprinzători locali.

Flămânziul a dobândit forma actuală în anul 1977, când fostele comune Nicolae Bălcescu (Uriceni) și Flămânzi s-au unit din punct de vedere administrativ, sediul primăriei fiind în actualul Muzeu al Țăranului din Flămânzi. Practic, atunci primăria comunei Nicolae Bălcescu a fost desființată, iar primarul ei a devenit viceprimar de Flămânzi, conform relatărilor primarului de atunci al Flămânziului, Eugenia Baraboi. În anul 2004 comuna Flămânzi a devenit oraș, în baza Legii 80, publicată în Monitorul Oficial pe 1 aprilie.

Orașul este situat pe drumul european E58 Botoșani-Hârlău. Este înconjurat de terenuri agricole cultivate în principal cu porumb, grâu, floarea soarelui, orz și sfeclă de zahăr. Pășunile și imășurile comunale asigură hrana pentru oile, vitele și caii din gospodăriile țărănești. În sfera industrială se remarcă confecțiile, prelucrarea lemnului (mobilă), prelucrarea laptelui, morărit, transporturi și comerț.

Sunt prezente și unele ocupații tradiționale: olăritul, confecționarea obiectelor de artizanat, confecționarea de obiecte din răchită și paie etc.

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Obiective turistice

Monumente

- Monumentul eroilor din Războiul de Independență
- Monumentul cultural Biserica de lemn din Prisăcani
- Monumentul sediul Vechii Primării.

Obiective turistice

- *Monumentul comemorativ de la Școala numărul 1 Flămânzi* - monument ridicat prin grija învățătorului Constantin Maxim în memoria eroilor căzuți în războiul pentru Independență la 1877 și a celor căzuți în Primul Război Mondial, care a fost dezvelit în 18 august 1912
- *Monumentul comemorativ al Răscoalei din 1907* - monument în memoria Răscoalei țărănești din 1907 care a izbucnit în satul Flămânzi, realizat de către sculptorul Florin Calafeteanu și arhitect Mihai Tulbure care a fost dezvelit în 1977.
- *Muzeu al Țăranului din Flămânzi*
- *Biserica boierească*, cu hramul Pogorârea Sfântului Duh, construită de Teodor Balș între 1807-1813.

5. Sugestii pentru organizarea activităților recreative pentru preșcolarii și școlarii făcând parte din grupul țintă al proiectului

A. Drumeții

A.1. Program drumeție pentru preșcolari

- Itinerar: Grădinița Flămânzi - Poiana -pădure (popas)-retur
- Număr participanți: 13 persoane: 10 preșcolari, 2 educatoare, 1 voluntar (școlar din cadrul grupului țintă); la cerere, aparținători care au tutela copiilor
- Materiale, echipamente necesare:
 - 10 rucsacuri mici cu strictul necesar (pereche șosete de schimb, pereche de chiloți de schimb, un tricou mai gros, o umbrelă sau o jachetă de fâș cu glugă; un pachet de batiste de hârtie, un sul mic de hârtie igienică; o sticlă mica de apă, un pachet de biscuiți, un măr); acestea vor fi purtate de către fiecare preșcolar
 - 3/4 rucsacuri pentru adulți și copii mai mari (haină de ploaie; 15 sendvișuri, 2 sticle de apă; 15 batoane de ciocolată; trusă de prim ajutor - dezinfectant, fașă, leucoplast, baneocin pudră sau unguent-; batiste de hârtie umede și uscate, 2 suluri de hârtie igienică; pungi pentru colectarea resturilor)
 - Activități: formarea grupului: 5 perechi, care vor fi rugate să se supravegheze reciproc; parcurgerea primei părți a drumului în timpul căreia li se va atrage atenția copiilor asupra elementelor care merită să fie băgate în seamă - pentru orientare, copii vor fi rugați să marcheze (cu o panglică, cu o piatră etc.) un anumit element al traseului care li se pare familiar sau care le atrage atenția și pe care să-l recunoască/recupereze la întoarcere; dacă dau semne de oboseală, se face un mic popas, în timpul căruia copiii vor bea apă/mânca ceea ce au în rucsac și-și vor satisface nevoile imediate; la Poiană, li se va explica originea numelui localității și vor vizita o gospodărie dinainte aleasă pentru a se familiariza cu viața de fermă; se va căuta un loc în pădure pentru odihnă și jocuri distractive, li se vor împărți sendvișurile și ciocolata; li se va spune numele arborilor, arbuștilor, altor elemente ale florei și li se va explica ce fel de animale populează zona; se colectează, împreună cu cei mici resturile în pungi, iar copiii pot fi responsabilizați cu transportul pungilor până în locul în care pot fi depuse; se organizează formațiunea de plecare, asigurându-se prezența tuturor participanților. Ajunși înapoi la grădiniță, sunt întrebați dacă le-a plăcut și dacă ar repeat experiența.
 - Experiența va constitui subiectul mai multor sesiuni din cadrul grădiniței.

Ce se urmărește?

- Trezirea interesului copiilor pentru lumea înconjurătoare, privită cu alți ochi
- Dezvoltarea simțului de orientare
- Integrarea în colectiv, socializarea
- Dezvoltarea spiritului competitiv
- Conștientizarea protejării mediului natural
- Dobândirea unor abilități care asigură independența copilului

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

A.2. Program drumeție pentru școlari

- Itinerar: „De-a lungul râului Miletin” Școala Flămânzi -Copalău- retur
- Număr participanți: 13 persoane: 10 preșcolari, 2 cadre didactice, 1 voluntar (școlar din cadrul grupului țintă); la cerere, aparținători care au tutela copiilor
- Materiale, echipamente necesare:
 - 10 rucsacuri mici cu strictul necesar (pereche șosete de schimb, un tricou mai gros, o umbrelă sau o jachetă de fâș cu glugă; un pachet de batiste de hârtie, un sul mic de hârtie igienică; o sticlă mica de apă, un pachet de biscuiți, un măr); acestea vor fi purtate de către fiecare școlar
 - 3/4 rucsacuri pentru adulți și copii mai mari (haină de ploaie; 15 sendvișuri, 2 sticle de apă; 15 batoane de ciocolată; trusă de prim ajutor - dezinfectant, fașă, leucoplast, baneocin pudră sau unguent-; batiste de hârtie umede și uscate, 2 suluri de hârtie igienică; pungi pentru colectarea resturilor)
 - Activități: formarea grupului: 5 perechi, care vor fi rugate să se supravegheze reciproc; parcurgerea primei părți a drumului în timpul căreia li se va atrage atenția copiilor asupra elementelor care merită să fie băgate în seamă - pentru orientare, copii vor fi rugați să marcheze (cu o panglică, cu o piatră etc.) un anumit element al traseului care li se pare familiar sau care le atrage atenția și pe care să-l recunoască/recupereze la întoarcere; dacă dau semne de oboseală, se face un mic popas, în timpul căruia copiii vor bea apă/mânca ceea ce au în rucsac și-și vor satisface nevoile imediate; la Copalău, li se va explica originea numelui localității și vor vizita locuința de tip Cucuteni și atelierul de împletit din satul Cotu; li se va explica în ce constă importanța cultivării usturoiului și când are loc Festivalul usturoiului; se va căuta un loc pentru odihnă și jocuri distractive, li se vor împărți sendvișurile și ciocolata; pe parcursul urmăririi firului apei Miletinului, li se va spune numele arborilor, arbuștilor, altor elemente ale florei și li se va explica ce fel de animale populează zona; se colectează, împreună cu cei mici resturile în pungi, iar copiii pot fi responsabilizați cu transportul pungilor până în locul în care pot fi depuse; se organizează formațiunea de plecare, asigurându-se prezența tuturor participanților. Ajunși înapoi la școală, sunt întrebați dacă le-a plăcut, dacă ar repeta experiența și dacă ar dori să schimbe ceva la acest traseu de drumeție.
 - Experiența va constitui subiectul mai multor discuții (teme) din cadrul școlii.

Ce se urmărește?

- Trezirea interesului școlărilor pentru comunitatea în care trăiesc și împrejurimi
- Dezvoltarea simțului de orientare
- Integrarea în colectiv, socializarea
- Dezvoltarea spiritului competitiv

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

- Conștientizarea protejării mediului natural
- Dobândirea unor cunoștințe de istorie, geografie, biologie „pe viu”.

B. Picnic

Picnicul poate fi organizat, atât pentru școlari, cât și pentru preșcolari, într-un loc pitoresc, nu foarte departe de Flămânzi, fie în pădure, fie pe malul unei ape. Dat fiind faptul că fiecare acțiune este prevăzută pentru un număr de 15 participanți, modalitatea cea mai simplă este aceea de a hotărî împreună cu părinții/tutorii copiilor, un meniu, urmând ca fiecare participant să transporte câte ceva de mâncare (brânză, ouă fierte, legume, șnițele, chiftele, plăcinte, fructe etc.), urmând ca la locul ales să se pregătească o masa, pregătire în care să fie implicați și participanții (la aranjarea păturilor, la distribuirea tacâmurilor și veselei de unică folosință, a șervețelelor etc., la prepararea salatelor, la servirea preparatelor). Adulții implicați trebuie să supravegheze ca masa să se desfășoare normal, să-l îndemne pe copii să respecte igiena și să organizeze jocuri amuzante (cine știe câștigă, volei, badminton, concurs de alergări, concurs pe echipe de tras sfoara etc.). La sfârșitul activităților, participanții trebuie implicați în colectarea sacilor special aduși în acest scop și transportul acestora până la un punct de debarasare prietenos cu mediul.

Avantaje:

- Dezvoltarea spiritului de independență personală
- Dezvoltarea responsabilității în cadrul echipei
- Dezvoltarea spiritului de echipă, a comunicativității
- Practicarea mișcării în aer liber
- Dobândirea unor cunoștințe și abilități (despre mediu și protejarea acestuia; abilități gospodărești).

C. Tabere cu cortul

Dat fiind faptul că echipamentul necesar organizării taberelor cu corturi există, fiind puse la dispoziție de către Solicitant și achiziționate în cadrul unui al proiect finanțat din fonduri nerambursabile, respectiv proiectul cu cod Smis POCU 20/4/2/102976 și că aceste echipamente nu pot fi transportate de către participanți, activitățile presupun existența unor mijloace de transport și, ca urmare, posibilitatea de a se îndepărta de Flămânzi, pentru a vizita de pildă, casa memorială Mihai Eminescu din Ipotești, mănăstirea Sfântul Nicolae Domnesc din Popăuți ctitorită de Ștefan cel Mare, casa memorială George Enescu de la Liveni etc. Deși, zona aleasă poate fi și apropiată, de exemplu în cadrul Ocolului forestier

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsură integrată pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

aparținând de oraș, sau pe malul iazului Ivășcoia ori în vecinătatea unor obiective turistice: Coșula (cu podul de piatră medieval din secolul al XVIII-lea și a mănăstirii), Copalău (cu locuința de tip Cucuteni și Fortificația de la Cotu care a fost încadrată în secolele IV-III î.n. de Christos și cu biserica de lemn din 1785), Frumușica (cu atrăgătorul ei cadru natural), Prăjeni (cu muzeul ei de artă populară).

Conform proiectării programului subactivitatea A3.3 presupune organizarea a 10 tabere dedicate îndeosebi școlărilor, a câte 2 zile/eventiment și câte 15 participanți elevi însoțiți în medie de 5 adulți. Scopul taberelor este de a motiva elevii și de a-i încuraja să fie prezenți la cursuri și să obțină rezultate foarte bune. Acest tip de serviciu este o alternativă autosustenabilă și ecologică pentru taberele convenționale. De asemenea, după finalizarea perioadei de implementare, acest tip de activitate pot fi în continuare organizate, fără să presupună un efort financiar din parte unității de învățământ.

Echipamentele necesare:

- ✓ corturi, saci de dormit (20), saltele gonflabile (20), pompă pentru umflarea saltelelor, pături (20)
- ✓ grătar mobil, peleți pentru grătar
- ✓ veselă și tacâmuri de unică folosință (minimum 60 bucăți din fiecare)
- ✓ alimente
- ✓ ladă frigorifică
- ✓ masa /măsuțe pliabile, scaune pliabile (facultativ)
- ✓ trusă de prim ajutor
- ✓ saci pentru colectarea resturilor
- ✓ hârtie igienică (minimum 20 de suluri), hârtie prosop, șervețele umede, șervețele dezinfectante
- ✓ jocuri (șah, remi, cărți de joc etc.
- ✓ mici premii pentru câștigarea concursurilor

Activități, cu participarea copiilor:

- ✓ montare corturi, gonflare și amenajare saltele, distribuie pături, distribuie participanți pe corturi
- ✓ organizarea efectuării igienei personale și a toaletelor
- ✓ pregătirea preparatelor, aranjarea meselor, distribuția alimentelor
- ✓ foc de tabără
- ✓ plimbări de recunoaștere prin împrejurimi, vizitarea eventualului obiectiv turistic/cultural/istoric
- ✓ jocuri
- ✓ concursuri sportive
- ✓ colectarea resturilor în sacii special transportați.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Avantaje:

- ✓ socializare
- ✓ mișcare în aer liber
- ✓ dezvoltarea spiritului de echipă
- ✓ dezvoltarea simțului responsabilității
- ✓ creșterea încrederii în sine
- ✓ dobândirea unor noi cunoștințe și abilități
- ✓ descoperirea eventualelor talente.

D. Excursiile tematice

Sugestii pentru cele 10 excursii tematice de o zi, cu câte 20 de participanți fiecare:

- **„Să ne cunoaștem istoria”**, excursie la Monumentul comemorativ al Răscoalei din 1907, la Monumentul eroilor din Războiul de Independență și la Muzeul țăranului. Copiii li se vor înmâna foi multiplicat legate de istoria orașului și de obiectivele vizitate.
- **„Bisericile noastre”**. Se vizitează:
 - **Biserica de lemn Sfântul Nicolae** din satul aparținător Prisacani, care a fost construită în anul 1656 din bârne și acoperită cu stuf și paie, de Nicolai Stratulat, proprietarul de atunci al satului. Ulterior, biserica a avut parte de mai multe reparații de-a lungul secolelor. Planul general al bisericii este basilical, alcătuit dintr-o navă mare, cu absida răsăriteană. În capătul de apus, spre sud, se află un pridvor din furci de stejar cu pereții din scânduri. Deasupra pridvorului se înalță turla clopotniței, de formă rectangulară, cu acoperișul alcătuit dintr-o cupolă, formată din 4 planuri înclinate. Deasupra clopotniței se află o cruce mare din fier, iar în clopotniță se găsesc două clopote fără inscripții.
Biserica de lemn Sfântul Nicolae se află pe lista monumentelor istorice, cod BT - II - m - B - 02006.
 - **Biserica Învierea Sfântului Lazăr, Cordun**. Această biserică se află în curtea cimitirului înființat în anul 1864 și care la acea vreme se afla la marginea satului Flămânzi, conform prevederilor legale de atunci. Inițial a fost construită pentru a servi drept capelă la cimitir, dar cu timpul devine biserică parohială. Fondatorul bisericii, lancu Hareto, începe construcția în anul 1877, contribuind cu bani și materiale, iar locuitorii satului contribuind cu teren, cărătorie și salahorie. De-a lungul timpului s-au făcut mai multe reparații și restaurări ale picturii din această biserică, ultima oară

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

intervenindu-se în anii 2017-2018.

- **Biserica Pogorârea Duhului Sfânt**, construită din piatră și cărămidă între anii 1807-1813, ctitorul ei fiind boierul Teodor Balș, stăpânul moșiei Flămânzi de după anul 1804. Anul începerii construcției este atestat de inscripțiile de pe clopot: *Cu vrerea lui Dumnezeu s-a făcut acest clopot a lui Teodor Balș, vel spătar, fiul răposatului Grigore Balș, Vel spătar, soția lui Rusandra, fiica luminatului Bezedeaua Mihail Racoviță la sfta biserică din satul Flămânzi, unde se prăznuiește Pogorârea Duhului Sfânt, anul 1807*, iar anul sfințirii de următoarea inscripție: *De robul lui Dumnezeu, Teodor Baloș, spătar, s-au cumpărat pentru biserica de la satul Flămânzi. 1813 iulie 10, ziua întru care s-a sfințit biserica.*

Biserica este alcătuită din pronaos, naos și altar. În partea de nord a naosului, precum și în partea de sud a altarului, are câte o nișă, una servind pentru spovedanie și una pentru veșmântar. De-a lungul timpului biserica a trecut prin mai multe reparații, dar în mare parte s-a păstrat frumusețea și arhitectura inițială.

- **Biserica Sfântul Ierarh Nicolae, Flămânzi deal**, construită din cărămidă și piatră de către Teodor și Ruxanda Balș în anul 1827. Deasupra ușii împărătești este fixată o plăcuță cu inițialele **Th. R. B. 1827**. Biserica are formă dreptunghiulară și este compusă din pronaos, naos și altar, făcând parte din tipul bisericilor moldovenești, lipsită însă de ornamente și elemente de arhitectură. Are o singură turlă la intrarea dinspre apus, iar de o parte și de alta a ușii de la intrare are câte o coloană. Bolta este susținută și întărită de două arcuri transversale la extremități, iar catapeteasma, în formă de triunghiuri armonice, frumos executată cu sculpturi de ramuri și frunze de stejar. Biserica este înconjurată cu un zid de piatră, lung de 320 m, care, în anul 1971 a fost reparat din temelie. În curtea bisericii s-a aflat cel mai vechi cimitir cunoscut al orașului.
- **Biserica Sfântul mare mucenic Dimitrie, satul Chițoveni**. A fost construită între anii 1921-1935, pe terenul donat de inginerul Grigore Alevra. Ridicarea construcției s-a făcut cu contribuția enoriașilor și a altor credincioși din împrejurimi. Planul general al bisericii este basilical, alcătuit dintr-o navă mai mare cu absidă răsăriteană și un pridvor închis în partea apuseană. Turla bisericii formează o unitate cu fațada apuseană, având acoperișul prismatic, în patru planuri egal înclinate, iar în vârf o cruce mare. Ferestrele sunt simple, în arc bizantin, fără baghete sau alte ornamente. Între anii 1997-1999 s-au făcut ultimele reparații la această biserică, iar câteva se fac chiar în perioada actuală.

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- **Biserica Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil.** Aflată în fostul sat Poiana, construcția ei a început în anul 1993, sub conducerea preotului Petru Ștefănuță și a episcopului Mihai Budacă. A fost terminată în anul 1999, fiind sfințită în același an, la 4 iulie.
- **Biserica Sfinții Trei Ierarhi, Stahna,** construită de către preotul Constantin Patacă împreună cu enoriașii și alți ctitori. Construcția s-a făcut între anii 2000-2014, iar sfințirea a avut loc pe data de 28 septembrie 2014.
- **„Meșteșuguri și tradiții ale locului”**

Flămânzi este o localitate în care tradițiile locului se păstrează cu sfințenie. Cunoscute și apreciate sunt tradițiile de Crăciun cu Ursul și Jocul Căiușilor. În gospodării se mai fabrică și astăzi împletituri din papură și răchită (coșuri, rogojini, panere, damigene etc.), se prelucrează lâna, obținându-se diferite țesături (covoare, păretare, lăicere etc.) și se prelucrează lemnul. Anual, meșteșugarii din Flămânzi participă la Târgul Meșteșugarilor organizat în luna iulie la Botoșani.

Excursia tematică ar include în primul rând secțiunea a IV-a a Muzeului Țăranului, unde sunt expuse obiecte tradiționale din gospodărie, dar și elemente de port tradițional. Apoi, pot fi vizitate gospodării/ateliere ale unor meșteșugari locali, cum ar fi meșterul împletitor în nuiete, Floricel Dibuc, din satul Nicolae Bălcescu sau SC FIER BALTIC ANDREI SRL din oraș, care confecționează obiecte din fier forjat.

- **„Să ne cunoaștem patrimoniul de mediu”**

Excursie în ariile protejate În teritoriul întâlnim arii protejate:

- Rezervația Buduhala Copalău - 46,6 km² (Copalău)
- Rezervația Țiganca - 86 km² (Flămânzi)
- Rezervația Frumușica - 12,2 km² (Frumușica)
- Rezervația Schitul Balș - 57,2 km² (Frumușica)
- Siturile de Importanță Comunitară Natura 2000: ROSCI0076 Dealu Mare Hârlău (pe teritoriul orașului Flămânzi, comunei Frumușica, comunei Deleni și comunei Copalău).

- **„Să ne cunoaștem orașul”**

Vizitarea pe rând a cartierelor și satelor care sunt arondate administrative orașului Flămânzi cu explicarea originii denumirii acestora. Pe parcursul excursiei, participanții având domiciliul în aceste cartiere pot fi invitați să le prezinte așa cum le văd ei:

- Flamanzi, ca sat se întindea doar pe porțiunea de la muzeul de astăzi, în deal. În prezent zona este cunoscută ca „Flămânzi deal” sau „Fundoaia”, cuprinzând o parte din strada 1907 (porțiunea de la muzeu în deal), strada Stejarului, plus alte străzi mai mici. Numele satului ar proveni cel mai probabil de la primii locuitori ai zonei, care au fost numiți de vecini „flămânzi”. Nu este sigură perioada în care a apărut numele, dar oricum putem da ca reper cronologic de necontestat înainte de 1605, data în care este menționat în documente.
- Cordon a fost denumit astfel, deoarece aici s-au așezat oameni veniți după 1775 din Bucovina de dincolo de cordon (graniță).
- Poiana, sat aflat în partea de nord a localității Flămânzi, a fost denumit astfel din cauza faptului că primii locuitori din zonă, și-ar fi construit casele într-o poiană (loc în pădure, lipsit de copaci). Și la momentul actual zona este mărginită de pădure.
- N. Bălcescu, fost Uriceni, avînd la origine cuvântul „uric”, ce reprezenta un act de întărire prin care răzeșilor li s-a permis de către Ștefan cel Mare să întemeieze o slobozie. Așadar, numele satului vine de la actul dat răzeșilor care s-ar fi stabilit aici inițial. În anul 1948 numele satului a fost schimbat în Nicolae Bălcescu, la propunerea primarului, care credea că numele de Uriceni derivă de la cuvântul „urâți”. În documente, Uriceniul apare pentru prima oară în anul 1579, când domnul Petru Șchiopul dă satul ca danie credinciosului boier Gheorghe logofăt.
- Bosânceni, sat aflat pe partea dreaptă a drumului european E58, își trage denumirea de la cei care au pus bazele așezării, și anume „bosâncenii”, oameni veniți din Bosanci-Bucovina.
- Prisăcani, sat aflat pe malul Miletinului, învecinat cu Chițoveni, are denumirea de la cuvântul „prisacă”, loc unde se așează stupii de albine. Cel mai probabil locuitorii se ocupau cu creșterea albinelor, fapt susținut și de așezarea în câmp. Din punct de vedere documentar, dintre satele flămânzene, Prisacaniul este atestat cel mai devreme: 1 aprilie 1576.
- Chițoveni, sat aflat tot pe malul Miletinului, al cărui nume provine de la „Chițoc”, primul locuitor de aici.

- **„La cules de plante medicinale, fructe de pădure, ciuperci”**

În funcție de sezon și de aprobările legale necesare, pot fi organizate excursii în zonele limitrofe în care se află aceste plante.

- **„De-a lungul Miletinului”**

Excursia va fi condimentată cu date geografice, istorice și de mediu despre acest râu.

- **„Personalități născute în Flămânzi”**

Excursie la casele celor două personalități născute în Flămânzi și pe străzile care le poartă numele:

- **Dimitrie Iov** (n. 9 martie 1888, în satul Uricani, orașul Flămânzi, județul Botoșani - d. 20 august 1959, Gherla) a fost un poet și prozator român, director al Teatrului Național din Iași între 1942 și 1944. Pe numele său real, **Dumitru Iov**.

Dumitru Iov a fost fiul lui Teodor Iov și al Ecaterinei, comercianți.

A făcut Școala Comercială Superioară din Iași fiind apoi numit primul director al teatrului de propagandă din Basarabia (1919) și Inspector general al artelor în Basarabia (1920). A fost ales deputat (1926), senator (1931) și prefect de Soroca (în 1921 și 1926).

A debutat în 1911 la revista Luceafărul din Sibiu.

A colaborat la revistele: Flacăra, Ramuri, Drum drept, Țara noastră, Doina, Solia, Capitala, Viața literară, Facla, Cosînzeana, Adevărul literar, Gînduri bune, Dacia, Adevărul, Dimineața, Universul, Ordinea, Îndreptarea, Sfatul Țării, etc.

A condus periodicele Renașterea Moldovei, Biblioteca copiilor și tinerimii, Cuvântul, Cuvântul nostru și Basarabia de Sus.

Arestat de Securitate la 10 noiembrie 1956 sub acuzația de uneltire și agitație publică, D. Iov a fost condamnat la 6 ani de închisoare, fiind încarcerat în închisorile Jilava și Gherla. Se va stinge din viață pe 20 august 1959, în timp ce era încarcerat la penitenciarul din Gherla.

Primăria orașului a decis ca DE 58, strada principală care străbate orașul Flămânzi, pe o distanță de 5 kilometri, să poarte denumirea „Dumitru Iov”.

- **Dumitru Berbunșchi** (1962-2009), comandor de aviație, deopotrivă gazetar și scriitor, autorul citatului omagial de pe Obelisc, dezvelit cu prilejul manifestărilor care au marcat centenarul Răscoalei din 1907. DJ 282, care, pornind de la 6 Drumuri, urcă spre Prăjeni, să se numească „Aviator-comandor Dumitru Berbunșchi”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

La acestea se pot adăuga casele în care s-au născut:

- Dumitru Trocin, profesor universitar, autor a numeroase lucrări de specialitate, traducător
- Ștefan Mihai Morcov, creator publicat de operă literară, scriitor și economist (născut în 1925- decedat în 2003)
- Constantin Pușnei, creator publicat de operă literară naivă, scriitor popular (născut în 1914- decedat în 2005)
- Mihai I. Cucu, general de brigadă, scriitor (a participat la operațiunile armatei române din cel de-al doilea război mondial), autor de lucrări militare, membru al Asociației Naționale a Oamenilor de Știință din România
- Constantin Arcu, profesor universitar și magistrat, scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România (născut în 24 februarie 1956 la Flămânzi).

6.Exemple de bune practice în activitățile recreative pentru copii

România

- **Tabăra pentru copii** din Călimani este una dintre tabarele din vacanța de vară organizate la munte care poartă semnătura Adeona Camps, fiind locul de poveste unde se petrec amintiri de neuitat într-un colț de Bucovina deosebit de liniștit. Săptămână de săptămână se primesc grupuri de elevi însoțiți de profesori.
- Localizată în **Țara Dornelor**, la poalele Munților Călimani, într-o frumoasă depresiune intramontană cu gospodării risipite și pășuni de un verde așa cum doar în Bucovina găsești, locul de tabără reprezintă uzina care produce distracție și amintiri plăcute pentru oaspeți. Tabăra de vară Adeona Călimani aduce mai aproape de natură participanții veniți din toate colțurile țării!
- **Programul de tabără** pentru elevi este special gândit pentru a pune stop excesului de tehnologie în rândul copiilor. În tabara de munte din Călimani - Bucovina de poveste se descoperă noțiuni sinonime cu simplitatea, liniștea, naturaleșea sau sănătosul, indiferent de vârstă.

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- Legendele Munților Călimani prezintă personaje din istoria națională care te poartă cu gândul spre aventură, iar poveștile despre vulcani și apele minerale ne vor determina să pornim în scurte drumeții prin rezervațiile naturale și zonele de pășuni ale satelor din Bucovina. Vom vizita și Administrația Parcului Național Călimani în drumeția spre Rezervația Tinovul Mare, unde vom afla multe secrete ale zonei, toate acestea fiind explicate pe înțelesul elevilor.
- Distracția participanților din tabăra de vară va fi completată cu un program educativ, adaptat cerințelor și componenței grupurilor, prezentat sub forma unor jocuri și ateliere interactive, desfășurate preponderent în aer liber, într-o ambianță prietenoasă, cu aer de vacanța mare!

Ce se poate face în Tabăra Adeona Călimani:

- **Drumeții montane** cu diferite niveluri de dificultate, în zona Munților Călimani - Vatra Dornei precum: Rezervația Naturală Tinovul Mare, Centrul de Informare al Parcului Național Călimani, Rezervația Naturală „12 Apostoli”, Sarul Dornei, Platoul Telescaun.
- **Activități sportive:** activități la piscina în aer liber și relaxare (localizată la o distanță de 5 km față de cazarea din tabără), pista de exatlon cu obstacole, noțiuni de orientare cu și fără busolă, concursuri și jocuri sportive în curtea cabanei (terenuri sportive în incinta taberei), atelier de montare de corturi.
- **Activități la cabană:** ateliere cu probe de dexteritate și motricitate, probe de creativitate și jocuri de rol, jocuri de cabană indoor și outdoor pe echipe, pictură pe mijloace neconvenționale, atelier de noduri de escaladă, prezentare echipament montan etc. desfășurate în cele două săli de activități special gândite pentru a oferi spațiu și funcționalitate pentru activități diversificate.
- **Program de seară:** proiecții foto și video cu imagini din taberele de vară Adeona Camps, filme de prezentare cu arii protejate din țară sau din străinătate, karaoke, discotecă, jocuri de cabană - board games, ateliere de teatru, focul de tabără sau alte activități personalizate în funcție de componența și preferințele grupului.

FERMA PEDAGOGICĂ

Se află la 7 km vest de Centura București, între Joița (Bâcu) și Săbăreni, în incinta fermei RULOURI DE GAZON. Parcul are 2 hectare, zeci de mii de plante, umbră, locuri de joacă, parfum și culoare. Microferma de animale și ferma de gazon sunt interesante.

Ce se poate face în fermă?

Se vizitează animalele, grădina, parcul, se dau explicații, se organizează jocuri, se culege zmeură sau alte fructe (în sezon), se montează gazon.

Ofertele fermei:

- **„Tradiție și artă/** expoziție temporară. **Dezvăluim secrete ale hainelor tradiționale românești și ale minorităților.**
- **Atelier de minigrădini.** Vasele cu plante și decorațiuni vor fi luate acasă, pentru a ne aminti de o zi minunată.
- **Atelier de aranjamente florale.** Vasele cu burete profesional vor fi luate acasă și vor putea fi refolosite. Veți învăța cum să alegeți plante decorative din grădina, să pregătiți și să îmbinați florile, în aranjamente rezistente.
- **Tir cu arcul.** Copii au săgeți cu ventuză, adulții au săgeți adevărate. Veți fi inițiați în acest sport olimpic, care a marcat istoria omenirii.
- **Tur la microferma de animale și în ferma de gazon.**
- **Plimbări călare.** Caii noștri blânzi și micuți sunt obișnuiți să plimbe copiii, care vor avea o experiență minunată. **Pentru copii de 3-14 ani.** Însoțitorii cailor conduc caii de dârlogi, la pas. Plimbările se fac în parc sau în manejul exterior sau interior, în funcție de vreme.
- **Îngrijirea cailor.** Vom țesală, pieptăna, curăța și plimba la mâna caii, învățând despre ei.
- **Cules de plante medicinale.**
- **Cules de zmeură, căpșuni, cireșe, mere, vișine (în funcție de sezon)**
- **Plantare de flori în grădină**
- **Plantare de Iris în ghivece, care vor fi luate acasă**
- **Pictură pe pietre**
- **Semne de carte**
- **Modelaj în lut**
- **Volei pe gazon**
- **Foc de tabără, Camping la cor**

Italia

„În aer liber la ferma Femegro”

În Lombardia există o mulțime de ferme agricole care și-au deschis porțile publicului. O inițiativă care împacă adulții cu copiii, datorită faptului că au capacitatea de a -l apropia pe toși de natură și de lumea animalelor. Amenajată într-o clădire foarte veche, ferma deține o moară veche, orezării și câmpuri de cereale, șoproane, grajduri și țarcuri pentru vaci, capre și măgari. Este deschisă în fiecare zi și aici se pot urmări lecții și workshopuri propuse de personalul fermei.

Femegro

O modalitate prietenoasă și deosebită pentru a petrece o jumătate de zi, distrându-vă și învățând pe viu secretele circuitului laptelui, sau a orezului sau al mierii, urmăriți pas cu pas de cei care lucrează la fermă. Și clou-ul vizitei: întâlnirea cu animalele care trăiesc în fermă. Iar pentru adulți, de neratat vizita la magazinul fermei unde sunt expuse și se vând produsele case: lapte, dulcețuri, gemuri, brânzeturi, miere, mezeluri și ouă.

Timp de sosire din Milano: 33 de minute

Timp de vizitare: cel puțin o jumătate de zi

„Parcul Ticino” (pe bicicletă sau pe jos)

Parcul Ticino este o oază naturală care propune diverse căi de parcurs, la alegere între ușoare, de dificultate medie sau dificile, de realizat pe bicicletă sau pe jos.

Parco del Ticino

Itinerariile sunt împărțite pe tematici și includ puncta de interes Ambiental, istoric, cultural etc., precum Abația cisterciană de la Morimondo, canalele de la Abbiategrosso construite în evul mediu sau spectacolul vegetației mlaștinii care se întinde în apropierea centrului parcului la fosta Vamă Austroungară. Interesant este și Drumul European E 1, o adevărată autostrada „green”, care leagă Alpii și munții Apenini, trecând prin Parcul Ticino.

Timp de parcurs drumul Milano-parc Ticino: 50 de minute

Timp de vizitare: de preferință, o zi întreagă

Germania

Muzee și castele interesante pentru copii și tineri

Printre muzeele cele mai interesante pentru copii din Germania se numără Explorado la Duisburg, un mare complex cu peste 100 de exponate care îi ajută să-și cunoască mai bine propriul corp, natura și multe altele.

La Muzeul Odysseum din Köln, copiii sunt antrenați în experimente științifice, iar la Klick Museum din Hamburg, micii vizitatori pot face incursiuni în trecutul îndepărtat.

Pentru a cunoaște arhitectura epocilor trecute, se poate vizita castelul Neuschwanstein, prototipul faimosului castel din basmul Frumoasa adormită. Castelul se află în vecinătatea localității Hohenschwangau.

Iubitorii basmelor ar trebui să viziteze neapărat faimoasa „Cărare a basmelor germane”, care se întinde între Hanau și Bremen. Pe lângă ea trăiau binecunoscutele Albă ca Zăpada, Frumoasa adormită și Cenușăreasa.

7. Siguranța copiilor în timpul activităților recreative

lăță ce recomandă ONG-ul **Salvați copiii**

Deși este o perioadă relaxantă, în vacanță trebuie să acordăm o atenție sporită siguranței celor mici. Copiii se pot aventura pe drumuri pe care nu le cunosc, se pot pierde de grupul de adulții care îi însoțesc și astfel se pot rătăci. La nivel european, **1 din 6 copii trece printr-o experiență de separare și pierdere temporară de părinții săi**. În medie, la fiecare câteva minute, un părinte trăiește fiorul dispariției copilului din câmpul său vizual și din apropierea sa.

Ce putem face pentru a ne pregăti, în egală măsură părinți și copii, pentru astfel de situații extrem de stresante?

lăță de ce trebuie să ținem cont pentru a preveni dispariția copiilor în timpul vacanței:

» **Comunicați în permanentă cu copiii!**

Încurajați-i să vă spună cu cine se joacă și să vă informeze de fiecare dată când se îndepărtează de dvs.

» **Educați-i pe copii în legătură cu limitele și comportamentele sănătoase și de protecție!**

Copiii trebuie să știe că corpul lor le aparține și că este în regulă să spună NU, dacă o altă persoană sugerează un comportament, o atingere sau o activitate cu care ei nu se simt confortabil sau care implică un risc.

» **Stabiliți reguli pentru plimbările în locurile noi și/ sau aglomerate!**

Luați puncte de reper ușor de reținut și agreeți un punct de întâlnire către care să mergeți în cazul în care un membru al familiei se pierde de restul grupului. Arătați-le copiilor cum arată

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

o persoană de încredere de la care se pot cere ajutor și informații - un polițist sau un bodyguard! În mall-uri și magazine mari și vânzătorii pot oferi sprijin.

» **Informații de bază!**

Este important ca fiecare copil să știe: numele complet, numele părinților, adresa, numărul de urgență 112 și, ideal, numărul de telefon al unuia dintre părinți. Nu subestimați capacitatea de memorare a copiilor, chiar și a celor de 3-4 anișori.

» **Vizibilitate maximă!**

Culorile vesele și puternice nu doar că îi ajută pe copiii noștri să fie adorabili, dar ne ajută și pe noi să îi identificăm rapid în locuri aglomerate.

» **Brățări de identificare!**

În cazul copiilor foarte mici, care încă nu vorbesc, ajută să avem brățări de identificare cu numărul de telefon al unuia dintre părinți. Copiii trebuie să știe că, atunci când se rătăcesc temporar de un părinte, pot căuta un polițist/ bodyguard/ vânzător căruia îi pot arăta brățara.

» **Numere de urgență!**

Există 2 numere unice europene pe care le putem folosi pentru a semnaliza dispariția unui copil: **112** și **116000**. Cel din urmă oferă gratuit și în limba națională sprijin profesional, de natură socială, psihologică, administrativă și legală, necesar în orice situație de dispariție.

» **Respectați reglementările legale în situațiile de divorț cu custodie comună!**

Este nevoie de acordul scris și legalizat al părintelui, prin procedură notarială, înainte ca celălalt părinte să părăsească țara însoțit de copil. În absența acestui acord, plecarea cu copilul poate fi considerată tentativă de răpire, iar autoritățile pot interveni pentru reglementarea în acord cu prevederile legale.

» **Fii pregătit, ca părinte!**

Verificați ultimul loc în care l-ați văzut pe copil, locurile de care știți că este atras în mod obișnuit (magazine de jucării, piscine, locuri amenajate colorat, însoțite de muzică veselă, în care sunt alți copii etc.) sau locul de întâlnire agreat anterior în familie. Contactați poliția și apelați numerele de urgență!

Și nu uitați! Educația și planificarea eficientă sunt garanția vacanțelor frumoase și sigure!

Ene Cornelia, Responsabil activitati recreative

ORAȘUL FLĂMÂNZI

„EDUsmart - Măsuri integrate pentru stimularea participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Orașul Flămânzi, Județul Botoșani” Cod SMIS 139093
Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020